

Handläggare: Fredrik Jurdell
Telefon: 08-508 25 616

Till
Socialnämnden

Start av sprututbytesprogram i Stockholms län

(4 bilagor)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner bilagda förslag till ansökan till Socialstyrelsen om sprututbytesprogram.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

I ärendet redovisas förslag till ansökan till Socialstyrelsen om att starta ett försök med ett sprututbytesprogram i Stockholms län. Stockholms läns landsting ansvarar för ansökan men godkännande måste ske av Stockholms stad. Information har lämnats till övriga kommuner inom länet.

Verksamheten beräknas komma igång under senare delen av 2012 och kommer att drivas av infektionskliniken på KS (Karolinska Universitetssjukhuset.)

Bakgrund

I november 2007 fattade Landstingsfullmäktige i Stockholms län beslut om att genomföra en bred narkotikapolitisk utredning i samverkan med Stockholms stad och Kommunförbundet i Stockholm (KSL). Syftet var att få en mer

sammanhållen, effektiv och evidensbaserad strategi mot narkotikaberoendet och att begränsa spridning av smittsamma infektioner relaterade till narkotikaberoende. Utredningen skulle också omfatta sprututbytesprogram.

I en rapport presenterade utredningen en rad förslag på åtgärder för att begränsa smittspridning. Förebyggande insatser främst riktade till unga, tidiga insatser, användning av evidensbaserade behandlingsmetoder, erbjudande av regelbunden testning, rådgivning och vaccinering samt tidigt målgruppsanpassad behandling för alla smittade, är exempel på sådana åtgärder. Utredningen föreslår att man under en begränsad tid bör pröva vad ett väl utformat sprututbytesprogram kan bidra till som ett komplement till ovanstående åtgärder för att begränsa spridning av smittsamma infektioner.

Landstingsfullmäktige beslöt den 21 juni 2010 bl a:

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att starta en försöksverksamhet med ett sprutbytesprogram enligt utredningens (Procyon-Capire Slutrapport 2009-12-01; Åtgärder för att begränsa smittspridning, Sprutbyten och andra smittskyddsåtgärder) alternativ B på en plats under fyra år och utarbeta riktlinjer med utgångspunkt från gällande lag och föreskrifter
att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att genomföra en vetenskaplig utvärdering parallellt med försöksverksamheten.

Kommunfullmäktige i Stockholms stad beslöt den 23 maj 2011:

att biträda förfrågan från Stockholms läns landsting om att delta i projektet för att starta en försöksverksamhet och etablera Stockholm som försökskommun för sprututbyte
att Socialnämnden får i uppdrag att tillsammans med Stockholms läns landsting bereda en ansökan till Socialstyrelsen om inrättande av försöksverksamhet
att Socialnämnden uppmanas att vidta åtgärder för att aktivt medverka i försöket.

Beskrivning av sprututbytesverksamheten

Verksamheten är ett pilotprojekt under fyra år och kommer att förläggas till en ny byggnad (paviljong) som planeras uppföras på S:t Görans sjukvårdsområde. Öppettiderna kommer att anpassas efter antalet besök och när på dagen som det är högst besöksfrekvens. Verksamheten kommer att bedrivas på vardagar dagtid.

Samråd med Stockholms stad har skett i en partsammansatt styrgrupp vad gäller verksamhetens inriktning, utvärderingsplanen samt lokaliseringen.

Målgruppen är personer som är 20 år och äldre som injicerar narkotika och som är boende i Stockholms län. I Stockholms län finns det mellan 8 000-9 000 tunga missbrukare varav ca 90 % är injektionsnarkomaner som injicerar huvudsakligen amfetamin och heroin.

Deltagarna i programmet ska således vara missbrukare som injicerar narkotika vilket ska styrkas med anamnesticke uppgifter och/eller stickmärken. Alla deltagare ska uppge sin identitet i form av korrekt namn och personnummer. Vid nybesök eller om besökaren inte är välkänd ska identiteten styrkas med legitimation.

Mottagningen beräknas inledningsvis att nå ca 3 000 intravenösa missbrukare. Det handlar uppskattningsvis om ca 100 besök per dag och ca 30 000 besök per år. Mottagningen kommer att dela ut ca 240 000 pumpar och ca 500 000 kanyler.

Öppettider på 7-8 timmar per dag på vardagar är fullt tillräckligt (åtminstone till att börja med). I nationella riktlinjer om nyöppnade sprutbyten är ett rimligt mål att nå 10-15 % inskrivna första året (i Stockholm blir det ca 900-1350). Om behovet finns av utvidgade öppettider får verksamheten givetvis möta dessa krav. Mottagningen beräknas kunna starta sin verksamhet i slutet av 2012.

Förvaltningens synpunkter

Stadens medverkan vid genomförandet av sprututbytesverksamheten består i första hand av att en uppsökarresurs kommer att knytas till verksamheten. I övrigt är landstinget ansvarig för den planerade verksamheten, och de kostnaderna för drift och utvärdering bekostas av landstinget. Stadens åtagande att bidra med en uppsökarresurs kan komma att medföra ett behov av ökade resurser för socialnämnden.

Bilagor

1. Ansökan om sprututbyte till Socialstyrelsen, 2012-05-15
2. Verksamhetsbeskrivning för sprututbytesförsök i Stockholms län, 2012-05-15
3. Utvärderingsplan för sprututbytesverksamheten 2012-05-14
4. PM om lokalalternativ, 2012-05-23